

MÜSLÜMAN ŞAHSİYETİNİN İNŞASI!

YAZAR: ALİ AYKAÇ

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّيَهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّيَهَا

(Hakka itaat ederek) nefisini (günah kirlerinden)
arındıran kurtuluşa ermiş, (hakka karşı gelerek)
onu kötülüklere gömen ise ziyan etmiştir.

Şems, 91/7- 10

WhatsApp İletişim

Ali AYKAÇ, İmam-Hatib, İSTANBUL
aliaykac.com

iletişim : **(0)541-934 3778**

telegram : **t.me/vaazarsivi**

facebook.com/**groups/vaazarsivi**

Tüm içeriklerin **ticârî maksatla** kısmen ya da tamamen izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasak olup kul hakkını ihlâl eder. Ayrıca bu yasağa uymayanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca telif hakları üzerinden yasal işlem yapılacaktır.

Ticârî maksat olmadan izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılmasında herhangi bir sorun yoktur.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Pek Aziz ve Muhterem Müslümanlar,

Allah Teâlâ, yüce ve bir o kadar da ehemmiyetli bir amaç için dünyaya gönderdiği **insanoğlunu kendi hakikatine ve yaratılış gayesine ulaştıracak akıl, irade, idrak ve muhakeme gibi kabiliyetlerle donatmış**; aynı zamanda da insana sayısız nimetleri emrine amade kılmıştır. Sahip olduğu akıl ve irade sayesinde mükellef olan, **diğer varlıkların kendi emrine amade kılındığı insan**, Allah’a olan iman, samimiyeti, takvası ve sâlih amelleriyle bu değerlerden yoksun olan hem cinslerinden ayrılmaktadır.

Allah Teâlâ rahmetinin bir tecellisi olarak her türlü kötülük, günah ve tehlikeye karşı onu vahiy ve nübüvvetle desteklemiş; erdem, fazilet ve güzel ahlak çizgisinde onurlu bir hayatın yolunu ona kolaylaştırmıştır.

İnsan, bu dünya hayatına imtihan için gönderilmiş bir varlıktır. İmtihanı kazanmamız, Allah’ın rızasına nail olup ebedî saadete ulaşmamız için ise Yüce Rabbimiz, bizleri kendi başımıza bırakmamış, bizlere vahiy yoluyla rehberlik etmiş ve peygamberler göndermiştir. **İslam, bu rehberliğin en son ve en mükemmel şeklidir.** Kur’an-ı Kerim, insana nasıl bir şahsiyet inşa etmesi gerektiğini, dünyada nasıl yaşaması gerektiğini ve ahiret yurdunda huzura nasıl kavuşacağını detaylıca açıklamaktadır.

Müslüman şahsiyetinin temel taşlarını, **vahyin ışığında, Allah Teâlâ’nın çizdiği sınırlar içerisinde inşa etmemiz zaruridir.** İman ve istikamet üzere bir hayat süren insan, Allah Teâlâ’a güvenip dayanır, **dünyaya ve ahirete dair meselelerini Allah’ın emirlerine göre düzenler.** Kur’an-ı Kerim’de Allah Teâlâ, Müslümanlara **“dosdoğru olun”** ¹ emrini verirken, bu **doğruluk sadece sözde değil, düşüncede, niyette ve amelde de bir bütünlüğü ifade eder.**

Müslümanın hayatı, iman ile başlayıp istikametle devam eder. İstikametini bozan kul ziyân olur!

Cenab-ı Hak, Kur'an-ı Kerim'de birçok ayetinde **insanın hayrı ve şerri gerçekleştirmesinde önemli bir etken olan nefse dikkat çekmiştir.** İnsanı ziyân edenin yine kendi benliğinde bulunan kıskançlık, cimrilik, bencillik gibi tutkular olduğunu haber vermiştir.

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّيْنَاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا

Ve insana, (yaratılış maksadına uygun akıl ve idrak melekesi vererek) onu düzenleyene ve kendisi için neyin kötü, neyin iyi olduğunu öğret (ip ikisinden birini tercih etme kabiliyeti ver) ene kasem olsun ki,

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا

(Hakka itaat ederek) nefsinin (günah kirlerinden) arındırarak kurtuluşa ermiş, (hakka karşı gelerek) onu kötülüklere gömen ise ziyan etmiştir. ²

Allah Teâlâ bu ayetlerle nefsin olumsuz telkinlerine karşı bilinçli ve duyarlı olunması hususunda insanları uyarmış; onun kötülüklere meyyal yönlerinin terbiye edilmesi gerektiğini bildirmiştir. Zira **insan, ancak nefsinin kötülüklerden arındırarak sorumluluklarına sadakat gösterdiği oranda eşref-i mahlûkat olacaktır aksi takdirde esfel-i safilin durumuna düşebilir.** Bu sebeple Müslümanın şahsiyet inşasının nefis terbiyesiyle, nefis terbiyesinin de ilim ve eğitimle doğrudan ilişkili bir durumdur.

Bir insanın şahsiyeti, onun imanına ve istikametine göre şekillenir. İman, sadece kalpte barınan bir inanç değil, hayatın her alanında etkisini gösteren bir nurdur. O nur, insanın davranışlarını, ilişkilerini, ahlakını ve ibadetlerini belirler.

Yüce Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيْهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ

İşte bu kitap (Kur'ân-ı Kerîm)! Kendisinde hiçbir şüphe yoktur. Takva sahipleri için bir hidâyet rehberidir. ³

Müslüman şahsiyetinin inşasında Kur'an'ın rehberliği esastır. Kur'an, sadece bir ibadet kitabı değil, bir hayat kitabıdır. Hayatımızı bu kitabın emir ve yasaklarına göre şekillendirdiğimizde, Allah'ın rızasına uygun bir şahsiyet kazanırız.

İman, bizden sadece belli ritüelleri yerine getirmemizi değil, aynı zamanda hayatımızın anlamlı bir manada olmasını arzu eder. **İstikamet, imanımızın bir meyvesidir ve bizi hem dünyada hem ahirette felaha erdiren yoldur.**

Allah Resûlü sallâllâhu aleyhi ve sellem, bir gün ashabına şöyle buyurmuştur: ***“Allah’a iman ettim de, sonra dosdoğru ol.” ⁴*** Bu hadis, bir Müslüman için hayatında istikamet sahibi olmasının ne kadar önemli olduğunu gösterir. **İman ettikten sonra, bu imanı muhafaza etmek, her türlü sapmadan, yanlıştan, haramdan sakınarak istikamet üzere bir hayat sürmek esastır.**

Kur'an-ı Kerim'de Rabbimiz şöyle buyuruyor:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا

“Ey iman edenler! (Gerçek anlamda) iman edin!” ⁵

Bu ayet, iman edenlere yöneltilmiş önemli bir uyarıdır. Zira, sadece ***“iman ettim”*** demekle yetinmeyip, bu imanı hayatımızın her alanında gösterip güçlendirmemiz gerektiğini bize hatırlatıyor.

³ Bakara, 2/2.

⁴ Müslim, İman, 62.

⁵ Nisa, 4/136.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَالَّذِي آتَاكُمْ مِنْ قَبْلُ مَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

Burada Allah Teâlâ mü'minleri, yeniden ve gönülden imana çağırılıyor. Bir insanın mü'min olması ancak âyette geçen esaslara inanmasıyla mümkündür. Âyette **“Ey iman edenler!”** diye hitap edilenler bu esaslara inananlardır. Ona rağmen tekrar imana davet edilmeleri, imanın yürekten ve samimi olması ve inanılanların pratik hayatta karşılık bulması gerektiğini anlatıyor.

Nûr sûresinin 24/62. Âyetinde **“Mü'minler o kimselerdir ki, Allah'a ve Peygamber'ine îmân ederler...”** buyrulmaktadır. Demek **“inandım”** demek yetmiyor, imanın gönülden olması, iman esaslarının benimsenmesi ve hayata geçirilmesi gerekiyor.

İMAN ve İSTİKAMETİ BİR ARADA TUTMANIN YOLLARI NELERDİR?

- Birincisi, Allah'ın kelamına, yani Kur'an'a sımsıkı sarılmaktır. Kur'an, bize hayatın her alanında rehberlik eden bir nurdur. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulur:

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

İşte bu kitap (Kur'ân-ı Kerîm)! Kendisinde hiçbir şüphe yoktur. Takva sahipleri için bir hidâyet rehberidir. ⁶

- İkincisi, Allah Resûlü sallâllâhu aleyhi ve sellem'in sünnetine sıkı sıkıya sarılmak ve onun izinden gitmektir. O'nun hayatı, bizim için en güzel örnek ve en doğru yoldur. Allah Resûlü sallâllâhu aleyhi ve sellem bizlere vahyin uygulamaya nasıl dökülmesi gerektiğini göstermiştir.

⁶ Bakara, 2/2.

- Üçüncüsü ise, **imanımızı ihlasla/ihsanla besleyip Allah'ın rızasını kazanmayı en önemli hedef haline getirmektir.** Allah için yapılan her iş, O'nun rızasına uygun olduğunda, bizi dosdoğru bir yola sevk edecektir.

Bu noktada, Allah Resûlü sallâllâhu aleyhi ve sellem'in, Cibril Hadisi diye meşhur olan hadis-i şerifi üzerinde durmamız son derece önemlidir.

Abdullah b. Ömer'in, babası Hazret-i Ömer'den naklettiği bu hadis şöyledir:

Bir gün Allah Resûlü sallâllâhu aleyhi ve sellem'in yanında bulunduğumuz sırada âniden yanımıza, elbisesi bembeyaz, saçı simsiyah bir zat çıkageldi. Üzerinde yolculuk eseri görülüyor, bizden de kendisini kimse tanımıyordu. Hızlıca Allah Resûlü sallâllâhu aleyhi ve sellem'in yanına oturdu ve dizlerini onun dizlerine dayadı. Ellerini de uylukları üzerine koydu. Ve:

“Ya Muhammed! Bana İslâm'ın ne olduğunu söyle?” dedi. Allah Resûlü sallâllâhu aleyhi ve sellem: “İslâm; Allah'tan başka ilâh olmadığına, Muhammed'in de Allah'ın Rasulü olduğuna şehadet etmen, namazı dosdoğru kılman, zekâtı vermen, Ramazan orucunu tutman ve gücün yeterse Beyt'i haccetmendir.” buyurdu. O zat: ***“Doğru söyledin.”*** dedi.

Babam dedi ki: ***“Biz buna hayret ettik. Zira hem soruyor hem de tasdik ediyordu.”***

Daha sonrasında gelen kişi Allah Resûlü sallâllâhu aleyhi ve sellem'e ***“iman”***ı sormuş Allah Rasûlü tarif etmiş ardından da ***“ihsân”***ı şöyle tarif etmiştir:

“Allah'a, O'nu görüyormuşsun gibi kulluk etmendir. Sen O'nu görmesen de O seni görmektedir.”

İhsan, bir Müslüman'ın hayatında en üst düzeyde ahlaki bir bilinç oluşturur. Bu bilinç, sadece ibadetle sınırlı kalmaz; aynı zamanda insan ilişkilerinde, ticaretle, aile hayatında ve toplum içinde her daim ahlaki değerlerle hareket etmeyi sağlar. **Allah'ın her an bizi gördüğünün farkında olan bir insan, hile yapmaz, adaletsizlik etmez, kimseye zulmetmez.** Çünkü ihsan bilinci, insana Allah'ın huzurunda olduğunu ve her işinde O'nun rızasını gözetmesi gerektiğini hatırlatır.

Rabbim bizleri ihsan şuuruyla kulluk yapabilen kullarından eylesin!

(Âmin!..)

وَعَاخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ, الفاتحه